

Kalkoen als landelijk streekproduct

Ondernemen is risico's nemen. Gecalculeerde risico's natuurlijk, maar toch. Dat is althans de stellige overtuiging van Twan Jenniskens (44) uit Ysselsteyn. Samen met zijn vrouw Janneke, zoons Guus en Bas en dochter Imke runt hij 's lands grootste kalkoenunderhoud.

Dat de gebaande paden zijn om vanaf te wijken, leerde Twan Jenniskens van zijn vader die 47 jaar geleden begon met het houden van kalkoenen. 'Een nieuwe tak van sport destijds, met nog veel onzekerheden', vertelt hij. 'Maar daar ben je ondernemer voor.'

Qua ondernemersgeest is de appel niet ver van de boom gevallen, wat ertoe leidde dat de kalkoenunderhoud in bijna twintig jaar uitgroeide tot de grootste van Nederland. In 1996 stapte hij in maatschap met zijn vader, een veeteeltbedrijf met kalkoenen en varkens. 'In 2001 heb ik het bedrijf overgenomen van mijn vader en in 2007 een nieuwe varkensstal gebouwd', zegt Jen-

niskens. Hij besloot - met het oog op mogelijke ziektes - de bedrijfstakken te scheiden per locatie. 'Overigens heeft mijn hart altijd veel meer bij de kalkoenen gelegen dan bij de varkens.'

OVERNAME

In 2014 stopte Jenniskens' broer met diens kalkoenunderhoud. 'Een uitbreiding van mijn bedrijf zat wel in de planning, maar het was voor mij eigenlijk nog wat te vroeg.' Deze kans kon hij echter niet laten lopen, temeer omdat het bedrijf van zijn broer bij hem om de hoek lag. Door de overname is zijn bedrijf in nog geen twee decennia gegroeid naar gemiddeld zo'n 70.000 kalkoenen. Een gemiddeld Nederlands kalkoenunderhoud heeft er 20.000 tot 25.000. De varkenslocatie werd verkocht, omdat dit niet meer te combineren viel.

'De hoofdreden om het bedrijf van mijn broer over te nemen, was dat ik nu drie locaties heb met elk één leeftijdsgroep. De kleinste is

de opfoklocatie waar de eendagskuikens binnenkomen. Die blijven daar zes weken en dan gaan ze naar een van de twee afmestlocaties. We werken met een achtekwensysteem, waarbij we steeds twee weken de tijd hebben om de stallen schoon te maken voor de volgende lichteing.' De kuikens komen op 60 gram binnen en verlaten het bedrijf zo'n 21 weken later en wegen dan circa 20 kilo.

De afzet wordt geregeld door afzetcoöperatie BAV. Die constructie maakt de kalkoensector een relatief stabiele. Door samen met alle kalkoenunderhouders een blok te vormen, heb je meer te zeggen bij je Duitse afnemers, zegt Jenniskens. 'Ze zien ons daardoor als een serieuze partij waar ze graag zaken mee doen. We kunnen daardoor onze opbrengstprijzen redelijk stabiel houden.'

De ondernemer produceert puur voor de Duitse markt. 'De consumptie van kalkoen ligt in Duitsland veel hoger dan hier. Daar eten ze 6 kilo per persoon per jaar en hier ongeveer 1 kilo.' Daar moet volgens hem verandering in komen.

BOURGONDIËR

Kalkoenvlees is na het sluiten van de enige Nederlandse slachterij in 2003 - die ook een stukje reclame voor haar rekening nam - in de vergetelheid geraakt. Jammer, vindt Jenniskens, niet alleen omdat hij een kalkoenunderhoud heeft, maar vooral omdat het een lekker stuk vlees is. Daarom hebben hij en zeven andere kalkoenunderhouders het plan opgevat via het in Limburg ontstane, landelijke initiatief De Slanke Bourgondiër kalkoen onder de aandacht van de consument te brengen.

'Het gaat mij er niet per se om dat ik persoonlijk meer kalkoenen verkoop', verduidelijkt Jenniskens. 'We doen dit voor de sector en omdat het een mooi product is, waar meer mensen van zouden moeten kunnen genieten.'

Binnenkort starten vier kalkoenunderhouders, onder wie Jenniskens zelf, met huisverkoop. 'Ik

ben benieuwd of dat gaat lopen, maar we proberen het gewoon. Ook dat is ondernemen.' Het uiteindelijke doel is dat straks een breder aanbod aan Nederlandse kalkoenunderhoud in de schappen van de supermarkten ligt. 'Het zou natuurlijk prachtig zijn als dat onder de vlag van De Slanke Bourgondiër gebeurt. Als een soort landelijk streekproduct.'

Qua bedrijfsomvang kan Jenniskens voorlopig vooruit. 'De komende vijf jaar eerst maar eens consolideren, up-to-date blijven wat betreft technische verbeteringen in de stallen en zorgen voor groei, welzijn en gezondheid van de dieren.' Het zal niet makkelijk worden, verwacht de kalkoenunderhoud. 'En hard werken, maar dat is niet erg. Ook dat is ondernemen.'

► www.kalkoenvakendoen.nl

Column Groene manifest

Het is niet vanzelfsprekend dat kerken zich uitspreken over klimaatverandering en duurzaamheid. En gewoonlijk veroorzaken encyclieken - brieven waarin een paus zijn licht laat schijnen over geloof en moraal - buiten de kerk weinig opwinding.

Vorige week is het groene manifest (encycliek 'Laudato si') van paus Franciscus uitgekomen. Daar was maanden naar uitgekeken. Niet alleen in kerkelijke kringen, maar ook onder wetenschappers en politici. Politieke leiders lijken te beseffen dat zij het morele leiderschap ontberen om uit de impasse te raken waarin onderhandelingen over het milieu en de klimaatverandering zijn beland.

Wereldleiders komen in december in Parijs bij elkaar om nieuwe maatregelen tegen de opwarming van de aarde vast te stellen. Dit najaar trekken over de hele wereld mensen naar Parijs om hun stem te laten horen. Ook vanuit de kerken. Er moeten nieuwe, effectieve maatregelen worden genomen om klimaatverandering te stoppen.

De aarde is aan ons gegeven om er goed voor te zorgen. Het is onverteerbaar dat vooral mensen in ontwikkelingslanden die weinig aan de opwarming van de aarde bijdragen, het eerst worden getroffen door de gevolgen van de klimaatverandering, zoals aardverschuivingen en cyclonen.

De kerk heeft een eigen motivatie om duurzaamheid onder de aandacht te brengen. De aarde - Gods schepping - is aan ons toevertrouwd. Al in het scheppingsverhaal krijgen Adam en Eva de opdracht om 'dienend' met de aarde om te gaan.

Aandacht hoe je omgaat met de aarde is er volop. Het is echter, ook voor mij, niet makkelijk om 'het weten' te vertalen naar 'het doen'. Gedrag van mensen is moeilijk te veranderen. Vaak realiseer je je niet dat wat je doet, wat je eet, hoe je reist, een bedreiging is voor de toekomst van de generaties na ons. Daarom moeten we de boodschap blijven vertellen en intussen zelf stapjes zetten om tot een duurzamere levensstijl te komen.

Duurzaamheid heeft alles te maken met solidariteit, gerechtigheid en inzet voor het algemeen welzijn.

MARIELLE BEUSMANS,
GEESTELIJK ADVISEUR

Van links naar rechts: Imke, Twan, Guus, Bas en Janneke Jenniskens.

Foto: Maartje van Berkel

Raad Onderbanken bijgepraat

De gemeenteraad van de Zuid-Limburgse gemeente Onderbanken heeft afgelopen zaterdag, samen met wethouder Rodney Swelsen (portefeuille Ruimte) een bezoek gebracht aan het akkerbouw- en vleesstierenbedrijf van familie Hupperetz in Schinveld.

De gemeenteraadsleden en de wethouder konden op deze manier met eigen ogen zien hoe een modern landbouwbedrijf tegenwoordig werkt. LLTB-afdeling Sittard e.o. was ook met een afvaardiging bij de bijeenkomst aanwezig.

BIEF SELECT

Tijdens het bedrijfsbezoek vertelde Jeanine Hupperetz een uitgebreid verhaal over landbouwontwikkelingen en de filosofie van hun familiebedrijf, waaronder de activiteiten in Bief Select, een rundvleesconcept met twee sterren van het Beter Leven-keurmerk van de Dierenbescherming. Deze vleesvee keten heeft een eigen afzetkanaal bij restaurants, slagers en supermarkten.

Vervolgens gaf LLTB-beleidsmedewerker Harrie Deckers een inleiding over trends en ontwikkelingen in de landbouw en de wensen die de LLTB heeft richting gemeente Onderbanken, onder andere op het gebied van ruimtelijke ordening, verkeer en onderhoud van groenelementen.

Tot slot verzorgde Gerard Müskens van het

Wageningse onderzoeksinstituut Alterra een inleiding over hamsterbeheer, iets waar ook de familie Hupperetz actief mee bezig is. Hij sprak over de cruciale rol die landbouw speelt in het hamsterbeheer.

Müskens had het niet alleen over de activiteiten en ontwikkelingen, maar hij riep de gemeenteraadsleden van Onderbanken ook op in en rond het hamstergebied weinig en liefst geen bomen en landschapselementen te planten. Die elementen zijn volgens de onderzoeker 'een gedekte tafel' voor onder meer de roofdieren, die de hamsters in het gebied bejagen.

De gemeenteraad van Onderbanken was zaterdag te gast bij familie Hupperetz.

Foto: Harrie Deckers